

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 18/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) prerokoval námietku zaujatosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného obchodnou spoločnosťou Lansky, Ganzger & Partner Rechtsanwälte, spol. s r. o., Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Jacko, vznesenú voči sudkyňi Ústavného súdu Slovenskej republiky Jane Laššákovvej v konaní vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2412/2020, a takto

r o z h o d o l :

Sudkyňa Ústavného súdu Slovenskej republiky Jana Laššáková nie je vylúčená z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2412/2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a námietka zaujatosti

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) vedie pod sp. zn. Rvp 2412/2020 konanie o ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného

porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), jeho základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 10 Co 21/2020-1975 z 18. septembra 2020. Sudkyňou spravodajkyňou v tejto veci je Jana Laššáková ako členka II. senátu ústavného súdu.

2. Sťažovateľ sa v právnej veci žalobcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), proti Slovenskej republike – Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“), vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 10 Co 21/2020, domáhal vstupu do konania v pozícii intervenienta na strane žalobcu. Označeným napadnutým uznesením krajský súd vstup sťažovateľa do pozície intervenienta na strane žalobcu nepripustil. Sťažovateľ pritom uvádza, že je „*spoločník, konateľ, konkurzný veriteľ, zmenkový ručiteľ a člen veriteľského výboru úpadcu...*“.

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že uvedená kauza (nárok na náhradu škody voči štátu) bola už viackrát predmetom rozhodovania na ústavnom súde. Ten naposledy nálezom č. k. II. ÚS 145/2019-124 z 30. januára 2020 vyslovil porušenie základného práva žalovaného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy právoplatným medzitýmym rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 287/2013 zo 14. augusta 2013, tento rozsudok zrušil a vec krajskému súdu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že predmetný nález považuje žalobca „*za absolútny právny exces, ktorý je nezákonný, zmätočný a je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Ústavného súdu... a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca preto prostredníctvom právneho zástupcu podal sťažnosť voči Slovenskej republike pred Európsky súd pre ľudské práva. V nadväznosti na vyššie uvedené udalosti sa Sťažovateľ rozhodol, že vstúpi do konania vedenom pred Krajským súdom v Bratislave ako intervenient na strane Žalobcu aby mohol efektívnejšie brániť a uplatňovať svoje práva.*“.

4. Podaním doručením ústavnému súdu 22. októbra 2020 sťažovateľ v konaní sp. zn. vzniesol podľa § 50 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) námietku zaujatosti voči sudkyňi ústavného súdu Jane Laššákovej.

5. V odôvodnení námietky zaujatosti sťažovateľ uviedol, že 10. septembra 2020 podal predsedovi ústavného súdu podnet na začatie disciplinárneho stíhania voči sudkyňi ústavného súdu Jane Laššákovej, a to jednak z dôvodu „*nezákonného samovoľného (arbitrárneho) rozhodnutia vo veci nálezu II. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 145/2019-124*“, ale aj na základe „*podozrenia z nestrannosti a nezávislosti súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy...*“. V podnete sťažovateľ sformuloval i „*žiadosť o prešetrenie manipulácie pri rozhodovaní vo veci nálezu Ústavného súdu, sp. zn. II. ÚS 145/2019-124*“. Napokon v podnete sťažovateľ uviedol, že „*aj v kontexte komunikácie v aplikácii Threema má dojem, že pri rozhodovacej činnosti JUDr. Jany Laššákovej mohlo dochádzať k vonkajším vplyvom, ktoré mohli ovplyvňovať rozhodovaciu prax II. senátu Ústavného súdu. Sťažovateľ zároveň žiadal aj iniciovanie trestného stíhania v prípade zistenia skutočnosti zo strany predsedu Ústavného súdu SR.*“.

6. Berúc do úvahy všetky popísané okolnosti sťažovateľ v námietke zaujatosti vyjadruje presvedčenie, že „*voči sudkyňi JUDr. Jane Laššákovej možno mať zásadne pochybnosti o jej nezaujatosti vzhľadom na jej pomer k Sťažovateľovi... V danej situácii má Sťažovateľ vážne pochybnosti či by JUDr. Jana Laššáková rozhodovala vo veci ústavnej sťažnosti Sťažovateľa nezávisle a nestranne.*“. Nadväzne cituje z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“).

7. V závere námietky zaujatosti sťažovateľ vyjadruje presvedčenie, že „*v zmysle dikcie § 49 ods. 1 zákona o Ústavnom súde existuje pomer sudkyne Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Jany Laššákovej k účastníkovi konania (Sťažovateľovi) a preto navrhujeme ústavnú sudkyňu JUDr. Janu Laššákovú vylúčiť z prejednávania a rozhodovania ústavnej sťažnosti Sťažovateľa zo dňa 20. 10. 2020, sp. zn. 2412/2020*“.

8. Sudkyňa Jana Laššáková sa k námietke zaujatosti vyjadrila listom z 29. októbra 2020, v ktorom uviedla, že *«sa v predmetnej veci necítim byť zaujatá k sťažovateľovi, k jeho právnomu zástupcovi, ani k ostatným účastníkom konania, ani k veci nemám žiadny pomer. So sťažovateľom som nikdy neprišla do osobného styku, ani konfliktu a to, že sa sťažovateľ vyjadruje kriticky k mojej osobe je jeho právom, neznamená to však, že by sa ma táto jeho „kritika“ mala, resp. mohla nejako dotýkať a že by som i pod jej vplyvom mala k sťažovateľovi vytvárať nejaký, resp. akýkoľvek vzťah, ako sa sťažovateľ mylne domnieva.»*. Ku sťažovateľovej kritike nálezu vo veci sp. zn. II. ÚS 145/2019 namietaná sudkyňa ústavného súdu konštatuje, že *„sťažovateľ predovšetkým vyjadruje svoju nespokojnosť s rozhodnutím. Táto jeho nespokojnosť nemôže zakladať dôvody vylúčenia sudcu ústavného súdu..., pretože ide o okolnosti, ktoré spočívajú v jeho rozhodnutí v inej veci na ústavnom súde.“*. Napokon sudkyňa Jana Laššáková, citujúc ústavnou predpísaný sľub sudcu ústavného súdu, uzatvára, že sťažovateľova *„snaha o dehonestovanie mojej osoby sa ma nedotýka natolko, aby mohla v danej veci ovplyvniť môj profesionálny prístup ako sudkyne ústavného súdu a nemám absolútne žiadny osobný záujem na výsledku konania. Vo vzťahu k navrhovateľovi sa cítim neutrálne, nemám proti nemu žiadne sympatie ani antipatie, vec budem posudzovať nestranne, nezávisle a nezaujato.“*.

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

10. Podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci aj vtedy, ak bol v tej istej veci činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu.

11. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vzniesť námietku zaujatosti voči sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

12. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

13. Podľa čl. IV bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v účinnom znení (ďalej len „rozvrh práce“) o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje

- a) prvý senát v zložení určenom v čl. II bode 3 písm. b), ak ide o sudcov štvrtého senátu,
- b) druhý senát, ak ide o sudcov prvého senátu,
- c) tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu,
- d) štvrtý senát, ak ide o sudcov tretieho senátu.

14. Keďže podľa čl. II bodu 3 rozvrhu práce je sudkyňa Jana Laššáková členkou druhého senátu ústavného súdu, o voči nej vznesenej námietke zaujatosti rozhodoval podľa čl. IV bodu 1 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 tretí senát v zložení Robert Šorl – predseda senátu, Peter Straka a Martin Vernarský – členovia senátu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

15. Požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania (porov. Barak, A. *Judge in a Democracy*. Princeton University Press, 2008. s. 101 a nasl.), resp. nevzniká navonok legitímny dojem, že by takýto záujem mohol mať. Rozhodovanie sudcom, ktorý nie je nestranný, nie je len popretím rovnosti účastníkov konania, ale ide svojím spôsobom aj o rozhodovanie vo vlastnej veci (*nemo iudex in causa sua*; porov. bod 5 uznesenia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. Nao 46/2010-78 z 11. 6. 2010, dostupné na internete: www.nssoud.cz) a vôbec o popretie zmyslu súdnictva a práva.

16. Ústavný súd už vo svojej predošlej judikatúre konštatoval, že z pohľadu práva na nestranného sudcu ako komponentu práva na spravodlivý proces vyvinul ESLP dve previazané stránky nestrannosti a judikatúru k nim rozvíja už viac ako 30 rokov (porov. *Piersack v. Belgicko*, sťažnosť č. 8692/79, rozsudok ESLP z 1. 10. 1982; *Pohoska v. Poľsko*, sťažnosť č. 33530/06, rozsudok ESLP z 10. 1. 2012).

17. Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, a tie sú overované rovnomennými testami. ESLP zdôrazňuje význam nestrannosti sudcu pre dôveru verejnosti v súdnictvo, a to jednak vo všeobecnosti (porov. *Olujic v. Chorvátsko*, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok ESLP z 5. 2. 2005, bod 57), ale osobitne pri objektívnom teste (porov. *Kinsky v. Česká republika*, sťažnosť č. 42856/06, rozsudok ESLP z 9. 2. 2012, bod 87). Pri rozhodovaní o tom, či v danom prípade existuje legitímny dôvod na obavy, že istý sudca nie je nestranný, hľadisko namietateľa je dôležité, ale nie je rozhodujúce; rozhodujúce je, či tieto obavy môžu byť považované za objektívne odôvodnené (porov. *Thorgeir Thorgeirson v. Island*, sťažnosť č. 13778/88, rozsudok ESLP z 25. 6. 1992, bod 51).

18. Nestrannosť je vo vnímaní ESLP absenciou zaujatosti či predsudku vo veci, pričom nestrannosť môže byť overovaná už spomenutým subjektívnym a objektívnym testom.

19. Východiskom je subjektívny test, v ktorom sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu, resp. jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Takýmto „opakom“ môže byť sudcom prejavené nepriateľstvo, neznášanlivosť alebo ak si napríklad sudca z osobných dôvodov vyhradí prerokovanie veci pre seba.

20. Vychádzajúc z vyjadrenia sudkyne Jany Laššákovej, možno konštatovať, že o subjektívnu zaujatosť tu nejde, a nemožno o nej uvažovať ani z iných skutočností uvedených sťažovateľom v jeho námietke. Požiadavka nestrannosti však nemôže byť dostatočne naplnená len subjektívnym testom, ktorý je náročný z hľadiska preukazovania.

21. Na subjektívny test teda plynule nadväzuje test objektívny, ktorý si všíma, či sudca vykazuje legitímne pochybnosti z hľadiska jeho nestrannosti. Tu je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie (ne)strannosti („*Justice must not only be done, it must also be seen to be done*“). Podľa ESĽP musí byť ustálené, či existujú zistiteľné skutočnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcov, a v tomto zmysle môže mať aj zdanie určitú dôležitosť, pretože „v stávke“ je dôvera, ktorú musia súdy v spoločnosti vzbudzovať, nehovoriac o dôvere samotných účastníkov konania (porov. *Daktaras v. Litva*, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok ESĽP z 10. 10. 2000, bod 32). Ústavný súd dodáva, že súčasne s dôverou, na ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti ašpirovať, je cez ňu „v stávke“ aj autorita súdnych rozhodnutí.

22. Podstata sťažovateľovej námietky zaujatosti vznesenej v konaní vedenom pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2412/2020 voči sudkyňi Jane Laššákovej je založená na dvoch dôvodoch. Sťažovateľ v prvom rade poukazuje na jej participáciu pri rozhodovaní vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. II. ÚS 145/2019. Následne konkretizuje okolnosti podnetu na začatie disciplinárneho konania voči menovanej sudkyňi, s ktorým sa sťažovateľ 10. septembra 2020 obrátil na predsedu ústavného súdu a ktorého odôvodnenie si ako východisko stanovilo práve rozhodovanie namietanej sudkyne ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 145/2019.

23. Pokiaľ ide o prvý dôvod, pre ktorý by podľa sťažovateľa mala byť sudkyňa Jana Laššáková vylúčená z konania a rozhodovania veci sp. zn. Rvp 2412/2020, ústavný súd odkazuje na § 49 ods. 1 druhú vetu zákona o ústavnom súde, podľa ktorej dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

24. Sudkyňa Jana Laššáková bola ako členka druhého senátu ústavného súdu účastná na rozhodovaní vo veci sp. zn. II. ÚS 145/2019. O náleze č. k. II. ÚS 145/2019-124 z 30. januára 2020 rozhodoval senát ústavného súdu v zložení: Ľuboš Sziget – predseda senátu, Jana Laššáková a Peter Molnár – členovia senátu. V nazeraní sťažovateľa má byť dôvodom vylúčenia menovanej sudkyne ústavného súdu okolnosť spočívajúca v jej rozhodovaní v inej veci (II. ÚS 145/2019). Keďže zákon o ústavnom súde (§ 49 ods. 1 druhá veta) takto druhovo konkretizovanú okolnosť ako dôvod spochybňujúci nezaujatosť namietaného sudcu ústavného súdu explicitne nepripúšťa, ústavný súd ju vo väzbe na sťažovateľov petit vyhodnotil ako nedôvodnú.

25. Druhým dôvodom nastoľujúcim podľa obsahu posudzovanej námietky relevantné pochybnosti o nezaujatosti sudkyne Jany Laššákovovej pri konaní a rozhodovaní o ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 2412/2020 má byť skutočnosť, že sťažovateľ 10. septembra 2020 podal predsedovi ústavného súdu podnet na navrhovanie začatia disciplinárneho konania voči menovanej sudkyňi. Nadväzne sťažovateľ tvrdí, že v dôsledku podania podnetu na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania vznikol pomer namietanej sudkyne k nemu, ktorý odôvodňuje pochybnosti o jej nezaujatosti.

26. Ústavný súd už vo veci sp. zn. II. ÚS 532/2017 judikoval, že *„z hľadiska objektívneho testu by sa mohlo na prvý pohľad, ľudsky prirodzene, zdať, že samotné podanie trestného oznámenia vzbudí v označenej osobe negatívne emócie, a tak predpojatosť. Právny pohľad je však odlišný. Podaním trestného oznámenia by účastník konania mohol manipulovať s pozíciou zákonného sudcu, ktorá je objektívne daná. Okrem tohto sudcovia by mali byť vybavení takou profesionalitou, ktorá ich robí odolnými proti*

takýmto podnetom... Samotné podanie trestného oznámenia bez prístúpenia iných relevantných skutočností nemôže viesť k vylúčeniu sudcov.“.

27. Ak teda podanie trestného oznámenia, ktoré odráža navonok prejavené podozrenie oznamovateľa o spáchaní spoločensky najzávažnejších protiprávných konaní sudcu, nie je v ponímaní ústavného súdu ako jediný dôvod spôsobilé viesť ku vzniku pochybností o nezaujatosti sudcu pri konaní a rozhodovaní vo veci oznamovateľa, tým menej (*argumentum a maiori ad minus*) možno hľadať pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu v konaní a rozhodovaní vo veci sťažovateľa, ktorý oprávnenému navrhovateľovi (predsedovi ústavného súdu) adresoval podnet na začatie disciplinárneho konania na takéhoto sudcu ústavného súdu.

28. Rozhodovacia prax, z ktorej sťažovateľ na podporu svojich záverov o pochybnostiach namietanej sudkyne cituje na strane 3 jeho námietky zaujatosti, nepotvrďuje podľa názoru ústavného súdu dôvodnosť jeho argumentácie. V uznesení z 29. apríla 2013 v konaní sp. zn. 1 Nc 7/2013 totiž najvyšší súd celkom zrozumiteľne uviedol, že *„samotná okolnosť disciplinárneho stíhania sama o sebe nemôže vzbudiť pochybnosti o objektivite sudcu“*. Okrem toho však najvyšší súd v uvedenej veci ďalej zdôraznil, že *„v danej veci sú tu prítomné aj súvislosti a tie už môžu založiť pochybnosti o objektivite... rozhodovania“*. Ústavný súd tu podčiarkuje, že išlo o prípad, keď na základe podnetu účastníka občianskeho súdneho konania už bol oprávneným navrhovateľom podaný návrh na začatie disciplinárneho konania proti sudkyňi všeobecného súdu. Nadväzne po tom, ako námietkový senát najvyššieho súdu zistil, že k faktu začatého disciplinárneho konania pristúpila aj skutočnosť medializácie informácií o disciplinárnom konaní proti namietanej sudkyňi, došlo k aktivácii teórie zdania v miere, ktorá si vyžadovala vylúčenie namietanej sudkyne.

29. Vo veci rozhodovanej ústavným súdom však oprávnený navrhovateľ (predseda ústavného súdu) návrh na začatie disciplinárneho konania proti sudkyňi Jane Laššákovej dosiaľ nepodal. Následne tak ani nedošlo k ďalšej prístupujúcej skutočnosti, ktorou sa vyznačoval sťažovateľom precedentálne uvádzaný prípad (prípadná medializácia). Preto

kauza rozhodovaná najvyšším súdom nemôže byť vyhodnotená na prospech záveru o existencii pochybností o nezaujatosti sudkyne Jany Laššákovéj.

30. Napriek tomu ústavný súd neopomenul, že sťažovateľ neargumentuje svojím podnetom na podanie disciplinárneho návrhu proti menovanej sudkyňi ústavného súdu izolovane, ale, odkazujúc na odôvodnenie tohto podnetu adresovaného predsedovi ústavného súdu (sťažovateľ jeho fotokópiu priložil k námietke zaujatosti), sprostredkúva ďalšie dôvody. Sú nimi:

- politizácia voľby sudcov ústavného súdu,
- sťažovateľovo „podozrenie“, že II. senát ústavného súdu *«cca týždeň pred rozhodnutím II. ÚS 145/2019-124... v ktorom vyhovel ústavnej sťažnosti, mal na danú vec iný názor a chcel pôvodne rozhodnúť o zamietnutí ústavnej sťažnosti... avšak, zrejme nastali „okolnosti“, ktoré II. Senát ústavného súdu prostredníctvom J. Laššákovéj v poslednej chvíli presvedčili o prípustnosti ústavnej sťažnosti, napriek jej úplnému rozporu s ustálenou rozhodovacou praxou... O tejto skutočnosti existuje digitálna stopa, ktorá by mala preukazovať, že so spisom sa krátko pred rozhodnutím, t.j. 30. 1. 2020 manipulovalo...»*,
- sťažovateľom vyslovená domnienka, *„či nemohlo prísť k ovplyvňovaniu rozhodovacej činnosti II. Senátu Ústavného súdu“*, a to kvôli komunikácii v aplikácii Threema, *«medzi neprávoplatne odsúdeným podnikateľom M. Kočnerom a väzobne stíhaným podnikateľom N. Bödörom, kde je minimálne na 2 miestach spomínaná sudkyňa... J. Laššáková v kontexte toho, že patrí medzi tých sudcov, ktorí sú im po „ruke“ a je možné ich ovplyvniť»*, ako aj
- skutočnosť, že *„J. Laššáková bola aj dlhoročnou poslankyňou za stranu SMER-SD, straníckou kolegyňou Ľubomíra Jahnátka – Ministra pôdohospodárstva... v inkriminovaných rokoch 2012 – 2016, kedy sa rozhodovalo o náhrade škody na všeobecných súdoch (neskôr koalíčná kolegyňa ministerky za SNS Gabriely Matečnej)“*.

31. Pokiaľ ide o prvý uvedený dôvod, ústavný súd konštatuje, že je formulovaný veľmi všeobecne a nekonkrétne. Nenaznačuje totiž žiadnu uchopiteľnú, a tým relevantnú súvislosť charakterizujúcu vzťah medzi namietanou sudkyňou ústavného súdu Janou Laššákovou a sťažovateľom, ktorá by mohla vzbudiť pochybnosti o jej nezaujatosti

pri prejednávaní veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2412/2020. Akceptácia tohto dôvodu by de facto znamenala potrebu vylúčiť menovanú sudkyňu ústavného súdu zo všetkých vecí, na rozhodovaní ktorých by sa mala na ústavnom súde podieľať. Preto ho nemožno akceptovať ako doplňujúci dôvod jej vylúčenia.

32. Podozrenie o zmene právneho názoru v II. senáte ústavného súdu, ktorý prejednával vec sp. zn. II. ÚS 145/2019, zotrvalo v sťažovateľovej argumentácii skutočne len v pozícii podozrenia. Sťažovateľ dôvodí „digitálnou stopou“ o manipulácii spisom krátko pred rozhodnutím (30. januára 2020). Údajnú digitálnu stopu však nijako nekonkretizuje ani nenavrhuje, akým smerom by sa prípadné iniciatívne vyšetrovanie ústavného súdu malo uberať. Za týchto okolností námietkový senát ústavného súdu musí vyhodnotiť tento doplňujúci argument iba ako špekuláciu, na ktorej pochybnosti o nezaujatosti sudkyne ústavného súdu Jany Laššákovej nemožno založiť.

33. Pokiaľ ide o komunikáciu v aplikácii Threema, ktorú sťažovateľ vo svojom podnete adresovanom predsedovi ústavného súdu cituje, ústavný súd konštatuje, že ide o dialóg osôb odlišných od sudkyne Jany Laššákovej. Nevyplýva z neho, že by mal priamu väzbu na sťažovateľa alebo ktorúkoľvek jeho vec prejednávanú ústavným súdom. Samotný sťažovateľ v tejto súvislosti v námietke zaujatosti formuluje iba predpoklad, že v nadväznosti na komunikáciu v aplikácii Threema „*mohlo dochádzať k vonkajším vplyvom, ktoré mohli ovplyvňovať rozhodovaciu prax II. senátu...*“. Schopnosť tohto dôvodu spochybniť nezaujatosť namietanej sudkyne v sťažovateľovej veci je tak navyše založená na extrémne hypotetickom predpoklade, a je preto oslabená do takej miery, že ho nemožno z hľadiska rozhodovania o vylúčení vo veci sp. zn. Rvp 2412/2020 vyhodnotiť ako relevantný.

34. Napokon ústavný súd hodnotí ako notoriету, že sudkyňa ústavného súdu Jana Laššáková bola straníckou kolegyňou niekdajšieho ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. Odhliadnuc od toho, že formulovaný dôvod skôr naznačuje vzťah namietanej sudkyne k prejednáwanej veci, nie k sťažovateľovi, ústavný súd uvádza, že sudkyňa Jana Laššáková už v minulosti sama oznámila skutočnosti, ktoré by z dôvodu jej pôsobenia ako poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky mohli nastoliť pochybnosti

o jej nezaujatosti (vec PL. ÚS 4/2018). Jej popísané pôsobenie vo sfére praktickej politiky ústavný súd vtedy nevyhodnotil ako zakladajúce pochybnosti o jej nezaujatosti (uznesenie č. k. PL. ÚS 4/2018-13 zo 7. februára 2018). Išlo pritom o situáciu, keď sa v pozícii sudkyne ústavného súdu mala zúčastniť rozhodovania pri abstraktnej kontrole ústavnosti zákona, za ktorý ako poslankyňa zákonodarného orgánu sama hlasovala. Je tak evidentné, že v uvedenej skoršej veci bol jej vzťah k veci rozhodovanej ústavným súdom podstatne intenzívnejší, než je to z dôvodu jej „politickej minulosti“ v teraz súdnej veci, kde sťažovateľ poukazuje iba na jej angažovanosť v tej istej politickej strane, ktorej nominant zastával pozíciu vedúceho funkcionára rezortu, v realizácii kompetencie ktorého má skutkový a právny pôvod sťažovateľova kauza. Ústavný súd na základe jej oznámenia vo veci sp. zn. PL. ÚS 4/2018, ku ktorému došlo v krátkom časovom odstupe od ukončenia jej pôsobenia ako poslankyne parlamentu, menovanú sudkyňu nevytlúčil. Tým menej možno konštatovať pochybnosti o jej nezaujatosti v kauze odohrávajúcej sa na ústavnom súde s podstatne dlhším časovým odstupom od ukončenia jej politického pôsobenia. Navyše, samotný fakt kolegiality medzi namietanou sudkyňou ústavného súdu a vedúcim funkcionárom rezortu pôdohospodárstva, v ktorom sporná kauza vznikla, nie je možné považovať za preukazujúci takú intenzitu jej vzťahu k predmetnej veci alebo k sťažovateľovi, ktorá by odôvodňovala pochybnosti o jej nezaujatosti.

35. Ústavný súd je preto presvedčený, že vnímanie nestrannosti sudcov ústavného súdu si nevyžaduje vylúčenie sudkyne ústavného súdu Jany Laššákovskej z konania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2412/2020, preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2021

Robert Šorl
predseda senátu